

491907

*Dr. G. Crainiceanu
Cavafi Vechi 9.*

ANUL II

No. 11 și 12, Ianuarie și Febr. 1914.

Valerian G. Negrescu

REVISTA Intereselor Sanitare

APARE LUNAR

COMITETUL DE REDACȚIE SE COMPUNE DIN :

D-I D-r Radu Chernbach Huși | D-I D-r D. Popescu, București
» » Titi Dumitrescu, Pitești | „ „ Profesor Tiron, Iași

DOCTOR VALERIAN GH. NEGRESCU
REDACTOR

Redacția și Administrația
R.-Sarat, Str. Carol

ABONAMENTUL PE UN AN

8 lei în țară.

10 » » străinătate

3 lei p. studenți

Abon. se plătesc înainte

RIMNICU-SARAT

TIPOGRAFIE, LEGĂTORIE DE CĂRȚI ȘI CARTONAGE

A. POSMANTIR

Apa de Pougues St. Léger

Digestivă, Diuretică și reconstituantă

Este cea mai delicioasă Apă de Regim pentru Artrici, Neurastenici, Dispeptici cum și la cei cu boale de Rinichi

Toate suferințele stomacului și intestinelor, afecțiunile ficatului, rinichilor vesicej gâseac în apele de Pougues St. Léger un adversar puternic. De vânzare la Drogerii, Farmacii și principalele magazine de Consum.

A obținut cea mai mare recompensă la Expoziția Universală din Paris din 1900.

Reumatismul, Guta, Astma, Artero-scleroza, Emfiseumul, Cataruri
vindecate prin :

≡ IODONUL ROBIN ≡

Admis în spitalele din Paris și Străinătate

Singura cură de iod ușoară de urmat în totdeauna chiar și în timpul ernei, fiindcă nu produce nici guturai, nici un alt-fel de iodism. Tot odată cea mai puțin costisitoare căci revine la 12-13 bani pe zi.

De vânzare la toate farmaciile și drogueriile.

PREȚUL FLACONULUI 5 LEI

Excelent preparat împotriva boalelor intestinale este

Lactobacilina Metchnicoff

— a societății «Le Ferment», 13, Rue Pavée, Paris —

Suveran în combaterea Gastro-Enteritelor, a Dysenteriei, Diareelor și Catarului intestinal (enterocolita).

Incercările celebrităților medicale din toate țările, Teza d-lui D-r D. Stefaniu din Iași cum și a d-lui D-r Adrian La roche din Lyon sunt dovezi netăgăduite de puterea desinfec-tantă a acestui preparat.

Doze : 3 până la 9 pastile pe zi în apă zaharată.

— Prețul cutiei 5 lei. —

REVISTA Intereselor Sanitare

APARE LUNAR

COMITETUL DE REDACȚIE SE COMPUNE DIN :

D-l D-r Radu Chernbach Huși | D-l D-r D. Popescu, București
» » Titu Dumitrescu, Pitești | „ „ Profesor Tiron, Iași

DOCTOR VALERIAN G. NEGRESCU
REDACTOR

Redacția și Administrația

R.-Sărat, Str. Carol

ABONAMENTUL PE UN AN

8 lei în țară.

10 „ » străinătate

3 lei p. studenți

Abon. se plătesc înainte

RIMNICU-SARAT

TIPOGRAFIE, LEGĂTORIE DE CĂRȚI ȘI CARTONAGE

A. POSMANTIR

A V I S

Diferite broșuri și articole din ziare, în care se ating, se studiază cestiuni sanitare importante, pierd din valoarea lor căci uită imediat după ce au fost citite.

Mult mai de folos pentru comentare, discutare, aprobare sau aplicare ar fi dacă asemenea cestiuni s'ar publica numai în reviste speciale, care formând colecțiuni se pot totdeauna cu înlesnire consulta.

Cel mai frumos articol, cea mai frumoasă părere, pierde, dacă e publicate în ziare, la voia întâmplărei. Numai în revistele speciale de medicină și farmacie ar trebui publicate articolele cari privesc profesiunea noastră. Un atare scop a avut în vedere REVISTA INTERESELOR SANITARE la înființarea sa și pe care'l urmărește.

SUMAR: Informații. — Necrologie. — Copie după adresa Ministerului de Interne din 1862. — Spitalul din Huși: Raționament; Paraplegie; decubit și moarte consecutivă. — Ultimele epidemii de holeră din țară. — Extras dintr'un vechiu articol. — Durata studiilor medicale. — Oxicarbonismul cronic. — Agenții sanitari. — Triumful igienei asupra morții la New-York. — Procesele verbale de inspecție. — Două scrisori colegiale în vederea alegerilor generale. — Spitalul din Huși, darea de seamă asupra serviciului pe anul 1913. — Cestiuni sanitare, medicii de plasă și primarii de județe.

Informațiuni Cluj

Cu numărul acesta revista intră în anul al II-lea. D-nii doctori: Radu Chernbah medicul primar al spitalului Huși.

D-l d-r Titu Dumitrescu medicul primar al județului Argeș.

D-l d-r Dimitrie Popescu medic al orașului București.

D-l profesor d-r Thiron de Iași, fac parte din comitetul de redacțiune a revistei «Intereselor Sanitare».

Cu un atare comitet de redacțiune, suntem siguri că revista va merge cu succes înainte, bucurându-se de simpatia corpului medical și farmaceutic din țară.

D-l Profesor d-r Sion a fost numit director general al serviciului sanitar.

D-sa se bucură de întreaga simpatie a corpului medical, care așteaptă cu încredere realizarea reformelor sanitare de care țara are atât de mare nevoie.

D-l d-r N. Stavrescu medicul șef al orașului Galați a fost numit subdirector al serviciului sanitar.

D-sa ca medic șef al orașului Galați, a dat probe de o activitate neobosită și înaintarea simpaticului coleg ca subdirector al serviciului sanitar, a fost bine primită de întregul corp medical.

D-l D-r Cazacu a fost numit director al depozitului central de medicamente.

Activ și laborios, noul director al depozitului de medicamente va aduce mari servicii instituției pe care o dirigează.

D-l profesor D-r Sion a făcut alegere fericită, numind pe d-nii d-ri Stavrescu și Cazacu în noile funcțiuni.

În parlament au colegii D-nii D=ri :

La Cameră : Anghelescu, H. Botescu, I. Costinescu, N. Elian, Istrate, N. Lupu.

La Senat : Apostoliđe, Ilie Antonini, Buicliu, Culcer, Crivăț, Toma Ionescu, Peride, Paul Petrini, Poșa, Stoicescu și Sadoveanu.

Redacțiunea roagă pe distinși confrăți să primească sincere felicitări, cu speranță că cestiunile sa= nitare și de interes profesional vor fi susținute în cor= purile legiuitoare de reprezentanții corpului medical.

† MARIA Dr OCTAVIU BLASIANU
1860—1914

Necrologie

Maria D-r Octaviu Blasianu
1860-1914

Ziua de 27 Ianuarie 1914, ziua înmormântării soției iubitu-
 lui nostru coleg D-r Octaviu Blasianu, a fost zi de doliu pentru
 orășenii din Râmnicu-Sărat.

Maria, născută Teoharie, veche familie din R.-Sărat, a fost
 adoptată de unchiul său, defunctul Gh. Lupan, mare proprietar și
 comerciant din localitate. S'a măritat la 1883 cu doctorul Octaviu
 Blasianu, pe atunci medic primar al județului, eruditul și simpac-
 ticul medic, bine cunoscut în țară, fost primar, deputat, inspector
 sanitar și senator.

Fire de elită și nobilă, Maria Blasianu ajuta mult și în mod
 discret pe prietenile sale din copilărie, cari nu erau în deajuns
 favorizate de soartă. Cu o aleasă cultură literară și artistică, a
 favorizat mult în R.-Sărat, gustul frumoaselor arte.

Era membră fondatoare și onorifică a societății «Caritatea»
 a doamnelor române din oraș.

Pătrunsă de sentimente religioase, împreună cu părintele
 său adoptiv, defunctul Gheorghe Lupan, a clădit o frumoasă și
 mare biserică pe moșia sa Stăvărăști, în satul cu același nume
 din comuna Căineni (R.-Sărat) la care au contribuit și locuitorii
 cu 3000 lei. Biserica a fost sfințită în 1905, fapt pentru care a
 fost decorată cu «Răsplata muncii cl. I» pentru biserică.

Din inițiativa soțului său, a consimțit să arendeze moșia
 Stăvărăști obștei locuitorilor din acel sat, ceea ce a avut de rez-
 ultat ridicarea stărei economice și morale a locuitorilor, și a fost
 primul proprietar din județ, care a oferit pământul necesar pen-
 tru înființarea izlazului comunal.

Convinsă că cultura săteanului este primul element de progres al țării, a dispus ca conacul boeresc din Stăvărăști, casele mari de zid cu atenuanșele, curte și grădină, să servească ca local de școală și teren de cultură pentru școală.

Fapta sa cea mai meritorie și care o pune între marele filantroape, este un alt mare act de generozitate și caritate făcut îndată ce s'a simțit grav bolnavă.

Prin testament autenticat a lăsat partea disponibilă din averea sa, parte evaluată la mai mult de jumătate de milion, Eforiei spitalelor civile, ca din venit Eforia să creeze, să organizeze și să întrețină în chiar casele sale, un azil pentru femei bătrâne, infirme și sărace. Pentru acest azil a lăsat anume moșiile Bălanu, din comuna Bogza și Coadă Epei, din comuna Jideni, ambele moșii în întindere de 480 pogoane pământ arabil de prima calitate, o vie în comuna Jideni, precum și două mari case cu etaj, situate în centrul orașului R.-Sărat și un loc viran.

De mai bine de un secol în istoria orașului și județului R.-Sărat, nu s'a văzut, de cât prea arare ori acte de o așa mare filantropie, pentru binele obștesc, pentru asistența sanitară locală ca donațiunea d-nei Maria d-r Blasianu. De și în județ și în oraș, ocaziunile nu au lipsit, dar sentimente generoase ca cele manifestate de scumpa concetățeană, mult regretata Maria Blasianu, au fost și sunt foarte excepționale.

Donațiunea Alecsandru Bagdad pentru un spital și o biserică în orașul R.-Sărat; donațiunea Lazăr Niculescu Voeteneanu, pentru spitalul din Câmpeneanca și școala din Voetenu; donațiunea decedatei d-nei Slătineanu-Fleva, pentru un spital în județ și recenta donațiune Maria Blasianu, pentru biserică, școală și asistență publică, sunt fapte cari immortalizează memoria oamenilor de bine și caracterile lor de înaltă noblețe sufletească.

În nume personal și al redacțiunii revistei aducem omagii memorei decedatei Maria Blasianu și ecspresiunea călduroaselor condoleanțe confratelui nostru D r Octaviu Blasianu, precum și mult îndureratei D nei Profira Teoharie, mama decedatei.

D-r Negrescu.

**Copie după adresa Ministerului de Interne cu No. 2231 din
30 Aprilie 1862 către Administrația Sanitară**

Vă anunciu, D-le Inspector, că în urma raportului cu No. 5218 ce am primit din partea D-lui Prefect al districtului Prahova prin care ne arată neobosita stăruință ce a adus Ioan Braum sub-chirurgu acelu județu în căutarea bolnavilor locuitori din comunele Edera de sus și de josu, din care i sa cauzatu moartea, onor consiliu al d-lor Ministru prin jurnalul ce a încheiat în ședința sa de la 5 Aprilie corent, hotărăște ca din suma de lei 5000 acordată de guvern pentru ajutorul acelor locuitori să se dea familiei acelu sub-chirurg lei patru sute pentru care s'a și autorisatu prefectura locală a emite cuviinciosul mandat.

(Iscălit) Ministru, Catargiu.

Acest important ajutor acordat familiei unui funcționar sanitar modest, pe acele timpuri de scumpete a banului, denotă că se aprecia mai just sacrificiile făcute de personalul sanitar de cât se face astăzi de autoritățile respective.

Cât trebuie să fi luptat acel sub-chirurg în combaterea unei epidemii grozave din două sate mari, cari au motivat un așa de respectabil ajutor din partea guvernului.

Mă refortez la timpurile de față și aflați că în județul Argeș anul trecut 1912 s'au îmbolnăvit foarte grav de febră tifoidă, agenții sanitari M. Diaconescu, Matei Constantin și Alex. Plopeanu, în combaterea unei epidemii rebele de febră tifoidă din comuna Păduroiu. Au avut norocul de a scăpa de la moarte și au primit răsplată pentru devotamentul lor câte 60 de lei.

În luna Decembrie 1913, a sucombat agentul sanitar C. Dimitrescu, din Uda, de febră tifoidă contractată de la bolnavi.

Am cerut un ajutor de la direcție pentru familia sa compusă din soție și 3 copii minori. I s'a trimis familiei 100 lei, așa dară iubiți lectori viața unui agent sanitar prețuește cam între 60—100 pentru direcția noastră care când e vorba de che-

mare la datorie și aplicarea pedepselor e ceva mai darnică și mai vigilantă. Bietul d-r Alex. Păun, medicul circ. Uda a murit anul trecut de febră tifoidă; am cerut direcției ajutor de înmormântare, fiind *sărac cu desăvârșire*; i s'a trimis 300 lei, de abia am avut cu ce-l înmormânta. Viața voastră prețuește dar 300 lei. Așa dară pe ploii și pe zăpezi, pe geruri cumplite sau pe călduri grozave aleargă tu sclav al datoriei și al ordinelor direcției, vârate în colibecele cele mai infecte, aspiră atmosfera cea mai mefitică, contractează paraziți și boale, mori chiar pe altarul sacru al datoriei, de apostoi, căci vor veghea inimii cari vor avea grijă de urmașii tăi, de copiii tăi, de soția ta, de netrebnicul tău corp, direcția va trimite de la 60—300 lei ajutor și poate va delega un medic local să o reprezinte la înmormântarea ta; nu ți-a răsplătit îndestul chinuitoarele servicii ce le ai adus statului?

D-r Titu Demetrescu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Spitalul din Huși

Rahistovainizare, Paraplegie, Decubit și moarte
consecutivă observație.

de Doctorul R. CHERNBAN.

Maria Vasile Ungureanu de 30 ani din comuna Epureni județul Fălciu intră în cura spitalului Huși la 26 Mai 1913 cu paraplegie și enorm decubit sacral.

Numita declară că suferind de cancer al mamelei stângi a fost internată în spitalul Sft. Spiridon din Iași unde a fost operată de 2 ori, odată pentru extirparea cancerului și a doua oară pentru a i se lua o porțiune de piele din coapsă ca să se acopere lipsa de tegumente de pe urma operației.

La cea dintâi operație i s'a făcut o înțepătură în șira spinării spre a nu a avea dureri. La a doua operație care a avut

loc cam la 2 săptămâni după întâia operație, i s'a făcut din nou o asemenea înțepătură în șira spinării și imediat după această înțepătură n'a mai putut mișca de loc picioarele. Numita a fost eliberată în această stare acasă. Acasă a stat 2 săptămâni și apoi a venit la spitalul din Huși unde a fost primită și a sucombat după 6 zile la 1 Iunie 1913.

În spitalul din Huși a prezentat paraplegie completă însoțită de un vast decubit sacral atât ca adâncime până la osul sacral, cât și ca întindere externă având un diametru de peste 25 cm. Cazul e interesant de oarece rahistovainizarea nu este încă la ordinea zilei și rezultatele ei nu se cunosc îndeajuns.

Ultimile epidemii de holeră din țară

În 1893 țara a fost bătuită de o întinsă epidemie de holeră, director general al serviciului sanitar fiind regretatul profesor d-r Felix.

În 1913 țara a fost din nou bătuită de holeră, director general al serviciului sanitar fiind d-l profesor d-r Minovici.

Faptele sunt prea recente pentru a se putea face un studiu comparativ asupra modului cum a fost combătută epidemia în 1913, față cu 1893.

Extras dintr'un vechiu articol

Este de dorit ca medicii primari de județe, orașe, spitale, să aprecieze reala situație și acei cari fac mai mult lux de agenți sanitari, de risipă de medicamente, de construcții sanitare inutile, o fac poate pe contul salariilor și gradațiilor întregului corp medical. Deja pletora agenților sanitari o avem plătită prin reducerea salariilor noastre.

Astăzi salariul și diurna unui medic de plasă este 430 lei, pe când înainte de 1904, era de 500 lei. Dacă la 430 adăugăm 70 lei, salariul unui agent sanitar, o simplă adițiune ne arată cifra de 500 lei, vechiul salariu al medicilor de plasă.

Durata studiilor medicale

Durata studiilor medicale la noi, este excesivă, 8—9 ani, pe când la alte facultăți streine este cel mult de 6.

Numărul medicilor, pe cari facultățile noastre le dau în fiecare an nu acoper nevoile pe cari țara le are de medici, căci nu știm dacă se eliberează atâtea diplome de medic în cursul unui an, câte decese sau retrageri a medicilor se întâmplă în cursul unui an.

Mai multă încă, prin ocuparea cadrilaterului se simte și mai mult nevoia de medici și poate să devină necesar peste câți-va ani înființarea încă a unei facultăți de medicină, sau cel puțin a unei școli pregătitoare.—România este deja un regat mare în Europa, față de alte regate mici, cari au însă câte 5—6 facultăți.

Această cestiune însă este cestiune de viitor.—Pentru prezent cestiunea reducerii anilor de studii la facultate este de prima necesitate.

Înainte vreme liceele aveau numai 7 clase și acum se studiază din nou și bine se va face dacă în loc de 8 clase se va reduce iarăși la 7 clase liceele noastre.

La nici o facultate, durata studiilor nu este atât de îndelungată ca la medicină.

La drept în trei ani, un student poate termina studiile și ocupa o situație avantajoasă și plină de promisiuni, fie ca funcționar, fie ca avocat.

La poduri și șosele, după 5 ani de studii în care timp studentul scapă și de serviciul militar, tânărul inginer capătă o situațiune din ce în ce mai bună pe care bine înțeles o merită.—Tânărul medic, după 8—9 ani de studii, găsește toate locurile

ocupate, clientelă rentabilă nu poate face, și abia după multă stăruință obține un post de 300 lei fără d'urnă, ca medic de plasă unde nici vorbă nu poate fi de clientelă sau alte venituri.

Nu cred că la facultățile noastre în 8 ani de zile se învață mai multă medicină, de cât în facultățile din apusul Europei în timp de 6 ani.—Acolo cursurile se fac mai regulat de către profesori, faptul este cunoscut de toți acei cari și fac studiile medicale în streinătate la Berlin, Paris, Viena, etc.

Ne plângem prin presă și discuțiuni că învățământul primar, secundar, prezintă numeroase lacune.—Da, lucruri adevărate, dar și învățământul universitar lasă mult de dorit în țară la noi și numai ast-fel se explică faptul de ce trebuie 8—9 până la 10 ani ca un student să obțină doctoratul în medicină.

La congresul medicilor din anul trecut la chestiunea «medicul și școala» la care am avut cinstea a fi ales raportor am susținut că igiena la Universitate este de asemenea neglijată,—că la Universitate, studenții se surmenează, mai ales cei lipsiți de mijloace cari în timpul studiilor ocupă și diferite mici funcțiuni ca să se poată întreține.—Ori neglijă funcțiunea, ori facultatea și în tot cazul numai viața igienică nu e viața de student, în atari condițiuni.—Tuberculoza, sau boalele mentale îi stau la pândă (1)

Învățământul secundar, s'a divizat în secție modernă, clasică și reală încă din clasa V-a liceală și de ce și la Universitate nu s'ar proceda în acelaș mod, în ce privește facultatea de medicină, știință care a ajuns așa de vastă.

De ce anume nu s'ar triforca studiile în medicină internă, chirurgicală și de laboratorii (bacteriologie, igienă, fizică etc.—) Adică dupe 3 sau 4 ani de studii comune de ce nu s'ar separa studiile ca ast-fel în cel mult 6 ani medicul să obțină, sau doctoratul în medicină, sau în chirurgie, sau în bacteriologie.—La litere nu este tot ast-fel?—Licența în litere sau a limbilor moderne, sau istorică ori clasică ?

La științe nu este separată chimia de fizică ? De ce numai la medicină să fie la un loc întreaga știință medicală cu toate științele de specialitate,

— Vezi No. 6 a revistei.

Ce-i poate folosi medicului de plasă științele căpătate în laboratorii asupra bacteriologiei, fizicei, chimiei etc., când dânsul stabilit în satul de reședință, după 9 ani de muncă va fi obligat să facă numai cunoscutele procese verbale descrise în alt articol, și fără să aibă nici un instrument, ne cum de un microscop, sau mici aparate de laborator.

Părerea ne este dar după cele arătate în mod sumar, că este timpul a se modifica și a se prescurta timpul școlarității pentru studiile medicale, biforcându-se acest vast studiu de la al treilea sau al patrulea an către diferite specialități.

Dacă din clasa IV-a de liceu tânărul elev știe să se îndrumeze către o specialitate liceală, cu atât mai mult, studentul în medicină de la al III-lea sau al IV-lea an de studiu, va putea să se îndrumeze, către una din branșele medicinei.

Cu sistemul de astăzi cu 8—10 ani de studii tânărul medic, devine un savant vecinic nemulțumit cu situația ce o are și ne putând aspira la catedre Universitare, sau la alte funcțiuni erarhice mai înalte, locurile, fiind toate ocupate; Apoi clientela de loc față cu munca depusă.—Să mai adăogăm oare ca un tânăr cu o diplomă din apusul Europei poate practica medicina și în alte țări, pe când acela cu diploma din țara noastră, nu poate obține acest drept, de cât cu multe greutateți, stăruinți și cheltueli.

Până ce un student în medicină să obțină diploma de doctor familia sa cheltuește un capital mare de bani și studentul de muncă intelectuală încordată.

Opt ani de liceu, socotit a 2000 lei pe an fac 16000 lei, opt ani de universitate a 3000 lei pe an, 24000 lei, în total 40000 lei afară de procente costă cheltuelile unui tânăr până să vede doctor în medicină, iar când termină funcțiunea pe care o ia e plătită cu 300 lei lunar, adică nici dobânda capitalului cheltuit.

Remunerațiunea medicului ar trebui considerată ast-fel ca în cel mult 10 ani de zile să 'și poată capitaliza cel puțin suma pe care a cheltuit-o învățând medicina, ceia ce din nenorocire este foarte departe de a 'i se întâmpla.

È singura profesiune, în care medicul nu poate să pună la loc măcar cheltuelile făcute în timpul învățătorei.

Supunem aceste păreri și propuneri, bine voitoare atențiuni a D-lui Profesor D-l D-r Toma Ionescu Rectorul Universității din București, precum și cercurilor competente, căci cestiunea merită întinsă discuțiune.

Oxicarbonismul Cronic

Otrăvirea acută cu oxid de cărbune, cunoscută și în popor, e bine descrisă prin tratatele clasice, pe când cea cronică aprcape de loc. Cum însă cestiunea ne interesează, atât din punctul de vedere igienic cât și social, reproducem raportul prezentat de D-l Rougues de Fursac, la congresul francez de medicină legală; dorința noastră fiind a folosi numeroșilor cititori ai revistei.

Origina intoxicațiunii poate fi profesională sau accidentală.

Aceasta din urmă provine din cauza sistemelor vicioase de încălzit: mangal, tandur, sobe mobile sau criăpate, calorifere cu aer și altele.

Profesiunile care expun la atare otrăvire sunt sub dependența aparatelor cu vapori, gaz sau de încălzit industrial. Printre ele, trebuesc semnalăți servitorii, noivoiți să stea pe lângă mașina de bucătărie, fochiștii și conductorii de mașini, meseriașii metalurgiști,, minerii, spălătoresele uzând de mașini de călcat încălzite cu cărbuni, lucrători gazieri sau în localuri unde se întrebuintează gazul aerian pentru luminat ori ca forță motrice. În fine, cuptoarele de var, au fost asemenea încriminate de a fi ocazionat otrăvirea lucrătorilor sau locuitorilor vecini.

Dozele de oxid de cărbune absorbite sunt mici, însă gravitatea depinde de repetiția lor zilnică. Deci și simptomele se pronunță pe îndelete, putând atinge motilitatea, sensibilitatea, aparatul vazomotor și psihicul.

Astfel se observă slăbiciunea picioarelor și turburări ale echilibrului. Bolnavii se clatină, parcă ar fi beți, părându-li-se că totul se învâртеște împrejurul lor. Mai târziu apar paralizii localizate adesea la mușchii ochiului, din care cauză vedere dublă; apoi tremurături și chiar convulziuni epileptiforme.

Durerea de cap, de obicei frontală, este un simptom obicinuit. Se ivesc și alte nevralgii, interesând sciaticul, cubitalul sau nervii intercostali, adesea foarte vii, semănând cu reumatismul ori cu tabesul. Adăogăm amortețelile, anesteziile, turburări ale vederii sau auzului, inegalitate pupilară.

Ca turburări vazomotrice s'au înregistrat edemele membrelor inferioare, atrofie musculară, plăci de cianoză, de purpură, echimoze produse prin cel mai mic contact, ulceratiuni superficiale, acnee, șcl.

De notat somnolență diurnă și insomnie nocturnă, astenie psihică, lipsă de voință, toropeală, modificarea caracterului și turburări ale memoriei.

Toate aparatele economiei, cordul și vasele, aparatul digestiv, nutrițiunea, sistemul urinar, pot fi afectate.

Bolnavii sunt slăbiți și profund anemiați, cu globulele roșii împuținată până la 1,500,000. Această anemie se observă în special la bucătărese, de obicei palide și lipsite de putere.

Ei mai sunt expuși la palpitațiuni, leșinuri, sulfuri în jugulare și false argină de piept.

Digestia devine anevoioasă și neregulată. Apare dispepsie hiperclorhidrică cu constipație; în stârșit albuminurie, fosfaturie și chiar congestiune vezico-prostatică.

Există predispoziție la boli infecțioase, adesea tuberculoza pulmonară.

Intervenția medicală grabnică are succes. Dar când otrăvirea s'a învechit, orice ajutor este zadarnic.

Tratamentul va fi, în prima linie profilactic și consta din a sustrage pe pacient mediului deleter sau să modificăm condițiunile de funcționare ale profesiunilor predispușe, priveghind cu deosebire ventilația.

D-r D. Popescu Medic al capitalei

Agenții sanitari

de Doctorul Radu Chernbah

De câțva timp cetim în vechia și răspândita revistă de popularizare «Albina». menită a întinde învățătura în țărâtime, articole științifice medicale semnate de către un subhirurg și alte articole scrise de către confracți.

Această împărechiere între medici și subhirurgi la o asiduă colaborarea împreună pentru luminarea poporului jignește prestigiul științei medicale și nu s'a pomenit până acum.

Revista chiar în interesul scopului ce-l urmărește, ar trebui să aleagă între medici și subgîrurgi, căci cu colaborarea amândurora nu poate decât să aducă confuzie în mintea celor dornici de lumină *adevărată*.

Deosebirea de cultură între medic și subalternul său este prea mare și exclude cu desăvârșire o colaborare științifică între ei, dar îndrăzneala unora pare că întrece măsura potrivită ce trebuie să existe în lume.

Revista «Albina» în numărul ei din 9 Februarie 1914 la pagina 763. publică că agenții sanitari cer: «stabilitate în slujbă, mărirea lefii, gradații la salar, sume de plată de chirie consilii de judecată anume pentru ei, dreptul de înaintare ca secretari, pămînt etc.

Acest *etc.* e caracteristic, căci știm ce au cerut acești vremelnici slujbași și ne mirăm că au lăsat-o mai jos.

Cum se încăpăținează aceștia a socoli că slujbele lor pot fi stabile, când ele trebuie să dispară cât mai repede într'o organizație sanitară demnă cu servicii medicale propriu zise pentru medici, doctori în medicină, cât mai capabil și cât mai harnici și muncitori!

Intr'o asemenea organizație sanitară viitoare, care se impune și se cere tocmai de către popor, funcțiile de agenți sanitari se exclud de la sine, în chipul cel mai firesc.

Asta e pe înțelesul tuturor.

Atunci de ce asemenea cereri fără rost!

Triumful igienei asupra morții la New-York

D-l Richard Barry expune un studiu statistic și comparativ, în *The Century Magazine*, din Mai 1913, relativ la progresele igienice ale acestui mare oraș. Acum o jumătate secol, starea sanitară a New-Yorcului semăna cu a Cantonului sau Constantinopolului, de astăzi. Durata medie a vieții d'abea atingea 30 ani, pe când actualmente a trecut peste dublu. În 1866 mortalitatea era de 34⁰/₀, în 1900 de 20⁰/₀, iar anul trecut a scăzut la 14⁰/₀. Fost-a un timp când 20,000 persoane locuiau prin pivnițe, când se consuma apă din puțuri contaminate și nu se pomenea serviciu al căilor de comunicație.

Prin mari silințe și sume considerabile, el deveni oraș de reședință. Bugetul său sanitar s'a ridicat în 1912 la 15 milioane și o sumă egală dându-se în același an, de 70 organizațiuni private sau pe jumătate recunoscute, care urmăresc scop identic și cu concursul a 7000 medici.

Activitatea acestor organizațiuni este în special îndreptată la combaterea tuberculozei și boalelor copilăriei, posedând 29 clinici pentru prima și numeroase câmpuri de educație în plin aer. Nu mai puțin de 3 milioane au fost destinate în bugetul curent, igienei infantile, la care trebuiesc adăugate binefacerile «Comitetului de lapte bun», compus din medici și filantropi newyorchezi. Anul anterior existau deja 79 sucursale ale acestei opere, unde mamele găseau lapte curat cu preț redus și povețe medicale. Asociațiunea trimite la domiciliu îngrijitoare de bolnavi, spre a vizita copiii, regulat o dată pe săptămână, prin cartierele sărace. Iar comuna distribue gratis vara, gheață pentru păstrarea laptelui. Numai în 1910 fură salvați de la moarte 40,000 copii, tratamentul unitar fiind în termen mediu 90 lei și dacă socotim că o înmormântare costă 125, economia rezultată aici e de 1,400,000 lei.

Igiena sexelor a fost introdusă sub formă de povețe preventive.

Cât privește mariajul, se speră într'un viitor apropiat,

când ofițerul stării civile va cere viitorilor soți certificate medicale de sănătate.

Dar și viața celor adulți preocupă pe autorități, începând prin febra tifoidă, contra căreia se luptă cu ser autitific general distribuit.

Longevitatea locală este întrecută numai de Danemarca și Suedia, unde durata medie a vieții ajunge la 70 de ani.

Dumpo

Procesele verbale de inspecții medicale

În articolul «medicii de plăși și de județe», scris încă din 1884, când abia terminasem medicina la Paris, scriam: «Ori ce funcțiune care este încredințată unei persoane și care funcțiune, nu se poate exercita de acea persoană din cauză de forță majoră, este o funcțiune inutilă.

Funcțiunile inutile, pentru ca să se poată exercita, trebuiesc îngreuiate și cu un serviciu de formalități biurocratice escesive :

Formularele de procese verbale de inspecție sunt un viu exemplu ; le aducem la cunoștință reproducând mai jos formularul de procese verbale pe care medicul trebuie să 'l redacteze în fiecare comună cu ocazia fie-cărei inspecții făcute.

Proces verbal de vizitare medicală

Subsemnatul... medic... în urma... din... precum că în comuna... am vizat azi la... cătun... de la orele... până la orele... însoți de D-I... și am sosit la reședința comunei la orele... Cele constatate, le consemn aci :

De la ultima noastră vizită, care a fost la... până azi, registrul stării civile arată : născuți vii... morți... născuți morți... După cătune, numărul deceseilor au fost : căt... adulți... copii...; căt... adulți... copii...; căt... adulți... copii...; căt... adulți... copii...; căt... adulți... copii...; căt... adulți... copii...; Cauzele deceseilor, după cercetările personale și după informațiile luate de mine dela

(vecini) (rudele decedaților), părinții precum și dela (primarului) (delegatul satului), (agentul sanitar) cred că a fost...

Aceste cauze de moarte le-am trecut personal în buletinul de înmormântare și am îndreptat în buletin cauzele deceselor trecute greșit.

I. Declararea de boale epidemice.—Am constatat.. cazuri de . în cât... Prim... caz.. a apărut cam la...

Bolnavi dela ivire până la declarare: Adulți... copii...

Morți » » » » » » » »

Vindecăți până azi » »

Rămași bolnavi azi » »

După ivirea prim... caz... măsurile regulamentare au fost aplicate de către..,

După informațiile luate, această epidemie și-a luat naștere..

În fața celor constatate, declar deschis.. epidem.. de.. și am luat personal cu concursul (primarului) (agentului sanitar) (jandarmului) toate măsurile de poliție sanitară cât și cele privitoare la îngrijirea bolnavilor și anume: am izolat pe bolnavi în.., am dispus desinfectarea următoarelor locuințe..

Am făcut inoculațiuni (curative) (preventive) cu ser...

În urmă, am pus în vederea autorităților administrative locale să mai execute următoarele măsuri generale profilactice..

Am îndeplinit toate dispozițiunile art...

Am vizitat școala și am constatat... Starea infirmeriei este... Obiectele infirmeriei...

II. Cazuri noi de.. epid.. declarat.. la.. în cătun.. din această comună sunt în număr de.. și anume..

Am văzut pe fiecare bolnav în parte și am luat același măsuri ca și la declarare.

Cazurile vechi...

III. Pentru boale cu declarație neobligatorie, am dat.. consultații și anume: la dispensar... la domiciliu...

Dintre cazurile vechi de asemenea boale, aflate în comună, am văzut azi pe...

IV. Stingere de boale epidemice.—Având în vedere mersul epidemii.. de.. și asigurându-mă însumi, printr'o minuțioasă cer-

cetare făcută pe la fostele case atinse, precum și la mai multe din casele locuitorilor vecini, cari n'au fost atinși, pe lângă care adăogând și informațiile culese până în prezent, nu sa mai ivit nici un caz de... Prin urmare *declar stins*. ace. epidem. pe ziua de..

V. Am dat azi în comună povețe de igienă locuitorilor adunați la.. în număr de asupra următoarelor subiecte vorbindu-le.. minute..

VI. Se va completa odată pe semestru. Localul școlii... Localul stabilimentelor industriale...

Idem la fiecare vizită. Debitelc de alimente și băuturi.

Idem numai în Ianuarie și Iulie. Alimentația la adulți... Alimentația la copii înțărcați.. Apa... Imbrăcămintea... locuințele... Băi... Indepărtarea murdărilor...

Idem numai în Iulie, Cimitirele.

Am vizitat la demiciliu . copii sugaci și anume:...

Am văzut la dispensar...

Alimentația lor...

VII. Activitatea moașei... Activitatea agentului sanitar, a cărui reședință este în.. a fost...

Am anunțat vaccinarea pentru ziua de.. Am vaccinat personal în ziua de... S'a vaccinat de agentul sanitar... copii.. Am făcut controlul în ziua de.. În ziua anunțată pentru vaccinare s'au prezentat.. copii., Revaccinarea...

VIII. Farmacia comunală..

IX. Comerțul cu substanțe medicamentoase și otrăvitoare...

X. Exercițiul ilicit al medicinei (*când se va constata*).

XI. Concursul autorității administrative a fost efectiv neîndestulător.

După terminarea acestei vizite, am părăsit comuna la orele. ducându-mă...

MEDIC,

Am luat cunoștință. *Primar, Notar, Șef de Post, Administrator de plasă.*

Observări. Dacă vom observa acest proces verbal, vom constata cât este de greu unui medic ca să răspundă la toate între-

bărilor puse și că 'i trebuie cel puțin 3 ore ca să răspundă la fie-care întrebare în mod conștiincios și precis.

Observați numai cât timp 'i trebuie medicului ca să cercezeze după actele stărei civile numărul născuților și morților din fie-care cătună și să precizeze, cauzele deceselor de la vecini, de la rudele decedaților, de la părinți, precum și de la primar, de la delegatul satului și de la agentul sanitar.

Numai 10—15 constatări de decese în 3—4 cătune, să aibă un medic de făcut și încă nu le poate termina curând.

Interesul este că medicul este nevoit să arate ora când a sosit și când a plecat din fie-care cătună.

Declararea de boale epidemice este iarăși făcută după un formular de întrebări original se arată: am făcut inoculații preventive și curative cu ser....

Avem oare seruri pentru toate epidemiile? La No. 5, am dat azi în comună povețe de igienă locuitorilor adunați la... în număr de... asupra următoarelor subiecte, vorbindu-le... minute.

Când medicul vine în comună de la sosirea și până la plecare, el nu face în regulă generală de când vine până pleacă, de cât să întrebe și să vorbească—Prin procesul verbal 'i se cere însă ca el înainte de a vorbi să se ducă să înnumere câți locuitori are în fața sa și apoi cu ceasornicul în mână, să observe câte minute le vorbește, parcă ar fi la concursul pentru internat la spitalele din Paris sau a Eforiei.

Ce înseamnă apoi întrebările: «O dată pe semestru» localul școlii, stabilimentele industriale; apoi numai în Ianuarie și Februarie» apa, îmbrăcămintea etc.»—De ce cimitirile numai în Iulie.

Frumos este când medicului 'i se cere să arate că a terminat vizita la orele, ducându-se... Pe când medicul de plasă, este ocupat în localul primăriei, timp de 2—3 ore cu redactarea răspunsurilor la acest formular steriat și puțin studiat (ca să nu întrebuițăm un termen mai meritat) în acest timp poate, o femeie din sat are nervie de prezența medicului la un caz de făcere, sau la un caz accidental de boală gravă, iar medicul scrie procese verbale, pe când poate medicul practicant vine în comună și dă ajutorul său medical bolnavului la care e chemat, în momentul

când medicul de plasă scrie răspunsurile la procesele verbale.

Instituția medicilor de plasă, înființată la 1864, era poate necesar atunci a se face după modele de procese verbale, era vremea când se dădea ordine medicilor ca să redacteze procesele verbale mai caligraficește, căci posturile erau ocupate de mulți subchirurgi fără cunoștință de carte.

Astăzi lucrurile nu mai sunt în această stare.—Autoritățile superioare, nu își dau seama, cât este de ridicol, redactarea proceselor verbale repetat, în același mod timp de ani de zile, în fie-care lună, și săptămână de procese verbale steriotipe și inutile ca rezultat practic, pentru fie-care comună din toate județele din țară.

L'ennui naquit de l'uni-formite. Au adus vre-un rezultat pentru igiena rurală, sau pentru știința medicului vagoanele de hârtie întrebuințate, de ani de zile în redactarea de procese verbale? Connais tu le pays ou fleurit l'oranger.

Mai este vre-o țară unde cultura proceselor verbale medicale să înflorească ca în România?—Propunem în interesul profesiei medicale și a sănătății publice rurale suprimarea formularelor de procese verbale de inspecție.—Să fim bine înțeleși, nu zic a inspecțiilor prin comune, ci a redactării proceselor verbale.—Astăzi activitatea unui medic de plasă, nu se mai poate judeca și aprecia, după numărul de procese verbale steriotipe, ci după numărul consultațiilor date epidemiilor combătute, măsurilor sanitare executate etc.

În locul tuturor proceselor verbale de inspecții, am propune, ca medicul la fie-care finit de lună, sau trimestrial să comunice șefului său erarhic, cum și-a îndeplinit serviciul în luna sau trimestrul expirat și anume, câți bolnavi a vizitat la domiciliu, la dispensare? Câte chemări a avut în comună, sau câte comune a vizitat.

Dacă a făcut vre-o intervențiune urgentă obstetricolă, sau chirurgicală, sau medicală? Autopsii și cercetări medico-legale. Nereguli anteigienice constatate în starea sanitară a comunelor, a școlii etc., dacă a controlat personal și la câți anume copii vaccinarea etc. Câte conferințe igienice a finit? adică un scurt

rezumat al activității sale din cursul lunii, sau trimestrului precedent.

Sănătatea publică va câștiga, prestigiul medicului de plasă va crește, căci nu va mai fi la discreția, notarului, primarului, șefului de post și administrator de plasă cari să certifice, pe procesul verbal o dată cu punerea sigiliului și ora sosirii și plecării sale din comună sau cătună.

Să nu se creadă că prin desființarea proceselor verbale de inspecție serviciul medicului de plasă are să sufere, căci controlul asupra activității unui medic de plasă este foarte lesne de făcut, prin alte mijloace, de cât al redactării precesele verbale, astăzi mai ales când fie-care comună rurală are telefon.

Două scrisori colegiale în vederea alegerilor generale

De doctorul RADU CHERNBAH

Secretarul asociației medicilor, distinsul nostru confrate, doctorul N. Burghela a scris în buletinul asociației noastre în fiecare din cele două numere din anul trecut câte un răvaș foarte interesant adresate către colegi. Din aceste scrisori trebuie reținut și repetat următoarele pe care le cităm aici. «Ați făcut politică de partid electorală, iar nu de principii, totuși nu ați îndrăznit ca printr'ansa să apărați sănătatea publică și mai ales breasla noastră».

«Adunați-vă cu toții împrejurul asociației, schimbăți-vă apăsăturile și metehnele, sprijiniți-o întăriți-o prin numărul și înfașurarea D-voastră, prin purtarea și traiul D-voastră, ca om și ca doctor».

«Nu votați ca oile, la comandă, nu vă dați obolul așa orbește».

«Nu faceți politica meschină, electorală, de partid, pentru ridicarea celor fără merit cu spinarea d-voastră. În scurt faceți politică profesională și sanitară pur sângeră. Astfel degeaba vă în-

vrăjbiți unii cu alții, țipați contra directorului și a legii sanitare. Intenția e bună, dar vorbele-s aruncate în vânt căci politica de partid primează totul la noi. Numai prin politică de partid s'au căpătuit o mulțime și politica de partid e pentru unii din colegii noștri o patimă mai adâncă ca toate de pe lume; pentru ea sunt în stare să jertfească totul și pe colegi mai întâi».

Poate votul unic stărpind efectele politicianismului fariseic să aducă pe confrăți la sentimente mai bune pentru breaslă și pentru colegialitate. Și câtă nevoie este să ne strângem rândurile în folosul breslei și a științei noastre.

Ne vor cotropi la sigur agenții sanitari și subchirurgii, că-s mai mulți și mai uniți între ei ca noi medicii.

Sunt deja politicieni de partid care îi întrebunțează ca agenți electorali și le promit marea cu sarea. Mai triste vremuri pentru medici nici că se mai poate și totuși unora dintre noi nu le pasă de primejdia ce ne amenință. Ce vreți mai mult, nici legea nu ne dă cel puțin dreptul nouă medicilor să ne alegem înșine ajutoarele, deși numai noi singuri suntem personal responsabili de întreg serviciul ce ne este încredințat,— politicienii ne pun și ne schimbă ajutoarele după placul lor.

La sate doftor sau agent sanitar e aproape tot una, la amândoi li se spune doftor, amândoi dau prafuri, picături, ape de pus la rană, injectează, amândoi trimet bo'nnavii la spital, cu sau fără adresă; ba, în unele localități populația se duce mai cu voe bună la agent de cât la doftor, când se înțelege mai lesne săteanul cu agentul de cât cu doftorul, amândoi practică medicina la fel.

La orașe medicina clandestină practică în plin București ca și în reședințele de județe este prea bine cunoscută și tolerată de autoritățile administrative și judiciare și ce e mai trist de autoritățile medicale puse ca să o oprească.

Se duce de răpă în prăpastia politiceii de partid profesia medicală sub ochii noștri și stăm nesimțitori ca stana de piatră în fața acestui dezastru.

Spitalul din Huși

Darea de seamă asupra serviciului pe anul 1913

O experiență mică cu efecte mari de D-r. R. Chernbah

De la sfârșitul anului 1912 până la 1 Ianuarie 1914 acest serviciu spitalicesc de 40 paturi a funcționat numai cu un subchirurg, cu o infirmieră șef și 3 infirmiere.

De obște personalul unui spital fie urban ori rural este alcătuit de 2 subchirurgi cu atâte infirmiere câte grupe de 10 paturi sunt, socotindu-se o infirmieră la 10 paturi în cazuri normale, iar în cazuri anormale de epidemie se mai adaogă un personal suplimentar.

Am îndeplinit serviciul un an întreg cu lipsa unui al doilea subchirurg și deci am executat personal serviciul de intendent potrivit și spiritului modern al legii sanitare Cantacuzino-Sion, spirit concentrat în articolul 38 aliniatul al 2-lea care sună astfel :

„In spitalele cu o singură secțiune medicul are și întreaga răspundere a administrației precum și a aversei întregi a spitalului“.

Am declarat Direcțiunei Generale a serviciului Sanitar că îndeplinesc și voi îndeplini însumi atribuțiile de intendent și executând aceasta viu a da publicității rezultatul obținut.

Înainte de a arăta amănuntele privitoare la administrația propriei zisă, este trebuitor a arăta mișcarea bolnavilor pe anul de experiență 1913.

În cursul anului am fost mobilizat și am lipsit de la 22 Iunie până la 23 August fiind înlocuit de colegul meu D. D-r. A. Carp, medic practică din localitate, iar din cauza mobilizării, serviciul în acest timp a fost redus conform dispozițiilor luate, fiind rezervat numai pentru cazuri grave sau infecțioase, mai ales că și subchirurgul a fost 15 zile mobilizat.

După întoarcerea mea din mobilizare pe la începutul lui Septembrie spitalul s'a transformat în tifozerie și scarlatinozerie până la sfârșitul lui Decembrie, adăpostind în acest interval de 4 luni maximum până la 57 infecțioși pe zi și având în termen mediu peste 50 bolnavi.

În cursul anului 1913 au intrat 1269 bolnavi, la 1 Ianuarie 1913 au rămas din anul 1912 40 bolnavi, deci s'au îngrijit în total 1309 bolnavi. Din aceștia au rămas 37 la 31 Decembrie 1913.

La consultațiile pentru ambulanți s'au înregistrat un total de 14515 bolnavi cu 2000 mai mult ca în 1912.

Această mișcare, așa redusă, trece totuși peste cea obișnuită în servicii similare.

Activitatea chirurgicală redusă atât din pricina mobilizării cât și mai cu seamă din aceea a epidemiilor de scarlatină, febră-tifoidă și anghină difterică cari au bântuit teribil orașul și județul Fălciu și a necesitat golirea bolnavilor chirurgicali pentru a primi infecțioși.

Epidemiile aceste au început chiar din luna Ianuarie 1913 cu o intensitate mică și au devenit virulente și întinse din luna Septembrie până la sfârșitul lui Decembrie.

Atât legea sanitară cât și modul meu propriu de a vedea în privința primirii infecțioșilor în spitale m'au obligat a primi în serviciu absolut pe toți infecțioșii ce se prezentau la spital.

În județul Fălciu se trimit toți infecțioșii din comunele învecinate la spitalul de la reședință. Nu știu esact cum se petrec lucrurile în alte județe, dar nu cred că se practică acelaș lucru surprinzător.

Astfel activitatea mea chirurgicală a avut un câmp mai puțin întins, totuși am operat toate cazurile urgente și curente și am executat diferite amputații mari, tracheotomii, operații pentru cataracte, trepanații craniene și ale osului iliac și altele multe, exceptând marea chirurgie abdominală.

Subchirurgul a fost însărcinat cu următoarele îndatoriri :

1) Lucrările propriu zise de cancelarie, ținerea în regulă

a registrelor și a dosarelor, formarea tabelelor statistice lunare și anuale precum și întocmirea diferitelor compturi lunare.

2) Asistă la distribuirea alimentelor dimineața, la amiază și seara și controlează ca să se dea alimentele întocmai după foaia de alimentare alcătuită și scrisă de mine.

3) Controlează predarea rufelor la spălat de către infirmiere și reluarea lor de la spălat. Aceste lucrări i-au răpit tot timpul căci am avut corespondență multă, am înregistrat 519 hârtii intrate și 945 eșite. Cele mai multe hârtii eșite au fost vestiri de boale molipsitoare către autoritățile medicale din oraș și județ.

Infirmiera șef mi-a dat ajutor la prepararea medicamentelor inclusiv divizia de prafuri, la prepararea materialului pentru operații precum și la serviciul consultațiilor pentru ambulanți, căruiia serviciu îi dau partea convenită însemnătăței lui, pe temeiul că o consultație pentru ambulanți la spitale are o valoare mai mare practică de cât una dată de către un medic în afară de spital.

Rezultatul acestei concepții se traduce în realitate prin cifra de 14515 de consultații pentru ambulanți în 1913, cifră care e mai elocventă de cât ori-ce comentariu și constituie în afară de îngrijirea bolnavilor de la pat, partea cea mai curată a contribuției medicului de spital pentru progresul obștesc al țării în chestii de igienă și salubritate atât de trebuitoare dezvoltării culturale înainte.

Infirmiera șef m'a ajutat în acțiunea mea de intendent propriu zis, îndeplinind serviciile ce le executau oamenii de încredere ai intendenților de pe vremuri.

Serviciul astfel a funcționat în condiții satisfătoare pentru nevoile multiple și variate ale anului și n'am avut de înregistrat nemulțumiri din partea nimănui; cu toate că dificultăți inerente localității sunt multe. „Între aceste dificultăți este mai cu seamă lipsă de servitori și de infirmiere de carieră. Am cercat prin publicitatea ziarului «Universul» să găsesc, ca și alții, infirmiere și n'am găsit și nu se vor găsi

câtă vreme nu vor fi plătite potrivit cu munca lor fără preget de zi și noapte.

În privința cheltuelilor în general este interesant ca în buletinul Direcției Generale a serviciului nostru să se publice pe lângă mișcarea bolnavilor din fie-care spital, un tablou de cheltuelile cu întreținerea cu hrana și cu medicamente și pansamente respective că astfel să se poată face o comparație pozitivă pe cifre între cheltueele diferitelor spitale și până la publicarea acestor date pot afirma că relativ cu numărul bolnavilor, cheltueele la spitalul din Huși sunt cele mai mici.

Aceasta statistică este o chestie însemnată și reclamată de timp, cu prilejul organizării administrației centrale a spitalelor din Direcția Generală cred că se va înfăptui.

Cu răbdare și cu stăruință dar cu mari greutate și experiența a reușit ca medicul spitalului să aplice legea sanitară potrivit spiritului ei și să îngrijească însuși de administrația spitalului fără ca prin aceasta să își reducă activitatea sa propriu zisă medico-hirurgicală, ba din potrivă și-a mărit-o, și aceasta s'ar face cu înlesnire mare când în țară n'ar fi lipsă covârșitoare de infirmiere de carieră.

Trebue să repetăm mereu că nevoia cea mai urgentă și cea mai mare a spitalelor este infirmiera de carieră și că propășirea spitalelor nu se poate închege până ce nu se vor găsi mijloacele practice de a atrage în serviciul spitalelor infirmieră de carieră și nu cunosc alt mijloc mai bun și sigur de cât ridicarea lefei.

Regulamentul și bunul simț cere medicului un control de fie-care minut asupra administrației spitalului și s'a admis că controlul asupra intendenților n'a fost real și nici n'a putut fi real, tot astfel este dovedit că în starea actuală de cultură și de legislație de azi mărginindu-se numai la control, medicul nu poate înfăptui în serviciu respectarea ordinilor sale, și bună regulă.

Și de cât să umble toată ziua controlând fără nici un efect real e de o mie de ori mai bine ca medicul să îndeplinească singur serviciul de intendent; atunci este sigur că și

îngrijeste bine bolnavii din toate punctele de vedere.

Aceasta este și rămâne concluzia experienței mele; trebuie însă să adaug că a costat muncă enormă din pricina stărei înapoiate culturale generale din țată și mai ales din lipsa infirmierelor, dar am satisfacția îngrijirii cuviincioase a bolnavilor și a economiei făcută Statului la cheltueli de personal și material.

Între două rele să alegem pe cel mai mic și prefer a munci singur putând astfel a răspunde ori când de munca mea proprie, de cât să muncesc controlând pe un subaltern și care nu depinde direct de mine și e iresponsabil față de ori-cine și este cu neputință chiar de a-l face responsabil prin lege sau regulamente, căci atunci înseamnă doi stăpâni în spital, unul cult medicul, mai puțin stăpân pe serviciu de cât cel incult, subhirurgul; Acesta se traduce în practică prin faptul că medicul devine subalternul subhirurgului.

Când se va recunoaște medicului de spital dreptul său sfânt de a-și alege și numi însuși ajutoarele, atunci și numai atunci voi putea admite încă un ajutor în serviciu ca să pot avea înlesnirea cuvenită de alt-fel îndreptățită spre a mă indeletnici mai mult cu lucrări științifice.

Chestiuni Sanitare

Organizarea sanitară lasă de dorit

Că, organizațiunea sistemului nostru sanitar, lasă de dorit, e lucru cunoscut de mulți ani.

Se discuta cestiunea sanitară în revistele medicale și ziare și în anii de la 1879—1890, cum se discută și astăzi.

Dacă în acea epocă nu s'a putut face cât se dorea, era lipsa de fonduri; România de abia scăpase de urmările răsbelului cu Turcii; și era lipsă de personal medical.

Astăzi situația e schimbată, personal de medici există

suficient și fonduri sanitare sunt mai numeroase că în trecut, spitale, infirmerii, medici, agenți sanitari nu lipsesc, totuși pare să serviciul sanitar nu e încă complet dezvoltat.

În 1884 am publicat următorul articol în revista „Progresul Medical“ ce apărea atunci sub direcția d-rilor Vlădescu și Chabudianu.

Astăzi, după 26 ani, regăsind acest articol și recitindu-l găsesc că mult n'am greșit între ceia ce arătam în 1884, și între ceia ce mi se pare, că există și astăzi în organizația sanitară a țării noastre.

Fiind că n'am serbat jubileul de 25 ani, de practică și ziastică medicală, reproduc acest articol, vechiu de 30 ani aproape, și încă de actualitate înunile privințe. Iar dacă în acel articol, criticam activitatea medicilor de plăși și primari de județe, după prisma în care vedeam lucrurile atunci, colegii, cetitorii, îi rog să mă erte, căci de 20 ani mi primesc pedeapsă— sunt medic primar de județ— în categoria colegilor, contra cărora scriam acel articol în 1884.

R.-Sărat Cluj / Central University Library **D-r Negrescu**

Medicii de plăși și de județe

Organizarea sistemului nostru sanitar civil lasă mult de dorit;— probă, numeroasele plângeri ce se adresează zilnic medicii în contra autorităților administrative, sau altele cari trec alături și empietează autoritatea științifică a medicului; plângeri de altă parte zilnic adresate în contra medicului; acuzat că nu-și îndeplinește datoriile sale. Plângeri pretutindeni și toate fundate; fie că acele plângeri sunt formulate de corpul medical, fie că ele sunt la adresa corpului medical. În acest jurnal s'a tratat cu mult talent, în anul trecut, de către un confrate dreptatea plângerilor corpului medical. Nu voi reveni asupra acestei chestiuni, dar ce voesc a arăta în aceste linii este că chiar baza organizării corpului sanitar e defectuoasă. Chestiune delicată și pe care până mea neexperimentată încă și indusă poate în eroare nu o va putea atinge fără oare care temeritate.

Buna voință însă cu care redacțiunea jurnalului a primit modesta mea colaborațiune, îmi dă curajul de a mă prezenta astăzi cu această cestiune, nu pentru a avea pretențiunea de a o vedea rezolvată într'un sens sau într'altul; ci mai mult pentru a da ocaziune persoanelor competente, ca să probeze părerea mea (de eronată, și să pot și eu—eretic— să intru în corpul majorității drept opiniaște.

Corpul medical se împarte în medici de spitale, plăși, județe, orașe etc. Sunt convins în ideia mea, că *medicii de plăși și primari de județe, nu-și pot îndeplini datoria lor ori cât de multă bună voință ar avea. Orice funcțiune, care este încredințată unei persoane și care funcțiune nu se poate exercita de acea persoană din cauză de forță majoră, este o funcțiune inutilă.*

Câteva exemple cu privire la medicii de plăși sau primari de județe, cred că vor proba propozițiunea de mai sus.

a) Eu medic de plasă sunt obligat a face inspecțiuni în fiecare comună cel puțin odată pe lună, aceste inspecțiuni nu sunt de nici un folos pentru oamenii din acele comune, căci oamenii nu au trebuință de ajutorul medical, la epoce fixate, când eu îmi fac inspecțiunea.

Când un pacient are nevoie de mine ca doctor de plasă, nu mă poate găsi nicăeri; căci ca legendarul jidan rătăcitor, eu nu am un domiciliu fix; alungat de serviciul meu, trebuie să cutreer plasa fără încetare. Refrenul cunoscut:

Papa le cherche en Normandie,

Papa le cherche ea Picardie,

Lui il est a Paris.

li se poate căuta medicilor de plasă.

b) Medic de plasă am ocaziunea să întâlnesc un bolnav la inspecțiunile mele prin comuni, pe acest bolnav nu'l pot căuta și observa mersul boalei sale, căci an-l pot vedea de cât odată la lună; așa că bolnavul meu poate a se vindeca sau a muri, fără ca în suvenirul său doctorul să-i apară de cât sub fantoma unui personaj, îmbrăcat civil.

c) Medic de plasă și singur medic în orașul reședinței mele, am un client bolnav; nici pe acest bolnav nu'l pot că-

uta, fiind silit să părăsească, pentru a face excursiunile mele în momente de criză a boalei sale. Concursul ce un medic de județ ar putea da în asemenea condițiuni este și mai iluzoriu, căci județul este mai mare de cât plasa. După mine serviciul cel mai activ și mai unicul care îl face acești medici constă în eliberarea de certificate medicale celor ce se bat între dânsii. Astfel ei nu pot căuta nici pe bolnavii din plasa sau județ, nici a studia mersul morbității și al mortalității dintr'o regiune căci n'au ocaziune de a vedea nici bolnavi, nici morți. *Nu'mi inchipuesc utilitatea unui medic, de cât atunci când el poate da ajutorul său bolnavilor. Cu sistemul actual medicinei de plasă sau de județe, neputând fi de nici un ajutor bolnavilor din plasă sau județ, sunt inutili.*

Lipsa de medici este și va fi încă mult timp simțită la noi. *Sub pretext de a se ascunde această lipsă, s'a creat acest sistem ibrid de medic de plasă sau județ. E cam tot același lucru, dacă văzându-se lipsa de preoți în comunele rurale, s'ar crea preoți de plasă. De ce folos ar fi ei? Bisericile ar sta închise și oamenii ar muri, fără ultimile datorii religioase.*

Populația având trebuință de preoți și știința modernă reclamând necesitatea medicilor, e de datoria statului, de a facilita populațiunilor satisfacerea acestor necesități.

În Franța și alte țări nu există de cât medici în comuni, subvenționați de comună sau district. Un asemenea lucru, așa crede folositor a se introduce la noi în locul medicilor de plasă sau județ, să se subvenționeze medicii de la 3 mii până la 4 sau 5 mii fr. anual, fixându-li-se ea reședință cutare sau cutare comună în apropiere de alte mai multe, și la oare care distanță de orașe unde se află spitale sau doctori—. *Voesc descentralizarea ca fiecare doctor să aibă o regiune în care să lucreze.— Acel medic să se fie stabil la reședința sa, ca toți cei ce au nevoie de ajutorul lui, să știe unde să-l găsească.*— S'ar mai putea până la construcțiunea de spitale rurale, *formarea provizorie de infirmerii*,— fiecare bolnav viind în comuna unde se află medicul, va găsi acolo un pat, medicamente și o îngrijire medicală.

Cât pentru mâncare, bolnavul își va putea procura cu bani de

la locuitorii acelei comune sau își va aduce de acasă.— Ași voi cu alte cuvinte să văd stabilindu-se din distanță în distanță un număr de infirmerii [dacă nu adevărate spitale], ca acele ce se găsește sau se improvizează în armată și la fiecare infirmerie câte un medic subvenționat fie de comună, fie de județ sau particulari.— Moașele comunale ar putea juca rolul și de infirmiere; sau după cum s'a propus de revista militară,— *sanitarii trecuți în rezervă* din armată ar putea ocupa funcțiuni analoge.

Cu sistemul actual de medici de plasă și județe, toți acești medici se concentrează în orașe se ocupă de afacerile lor și au ca sinecură o funcțiune bine plătită mai mult iluzorie.

Aceste funcțiuni care costă pe țară suma de peste un milion, astfel organizate cum aunt astăzi nu sunt de nici o utilitate pentru populațiunea de la țară.

Banii cheltuiți de o parte fără nici un rezultat practic suficient; *o situațiune umilitoare făcută medicilor, pe care-i asimilează cu toți funcționarii inspectori ai comunelor. O lipsă totală de asistență medicală pentru populațiunea rurală sunt efectele acestui sistem de centralizare introdus la noi, nu știu de unde și care este funest sub toate punctele de vedere.* Dacă ideea ce o exprim în aceste rânduri nu este expresiunea realității, aș dori să provoace o cercetare mai profundă și mai competentă pentru a se vedea în ce sens ar trebui perfecționat sistemul organizațiunii medicale din țară.

Din Revista «*Progresul Medical*» din anul 1884, Sept. 20.

Tg.-Neamț

(ss) D-r Negrescu

Anemia, Chlorosa și toate slăbi-
ciunile vindecate prin

Peptonate de Fer Robin

Admis în spitalele din Paris

— Nu constipă nici odată —
Nu negrește dinții

Flaconul durează între 5-6 săp-
tămâni, doza revine la 12-15
bani pe zi

*Deci e cel mai eficient din toate
feruginoasele. De vânzare la toate
farmaciile și drogueriile.*

PREȚUL FLACONULUI 5 LEI

«Varilaxine»

care grupează cinci laxative di-
ferite și care permite a se
feri de obișnuință, este
tratamentul cel mai recent și cel
mai rațional al constipației.

Este în totdeauna bine primită;
nu irită intestinul; regulează
funcțiunile; acțiunea sa este con-
stantă și regulată.

Prețul: 5 lei cutia cu 60 past.
1 sau 2 pastile înainte de cină.

„Diabetifuge“

Cel mai bun preparat de întrebui-
țat pentru cei cari suferă
de diabet. Prețul unei cutii cu 30
capsule 5 franci (în Franța).

Depozit general:

Laboratorul: «Produits Scientia»

42, Rue Blanche, Paris

Contra artritismului, reumatis-
mului, gutei, colici nefatice
întrebuințați

„Urophile“

BAILLY

(Acid Ahyminic, Urotropine, Litine
Sare alcalină, etc.)

Asociațiunea completă a celor mai
buni disolvanți ai acidului uric

ANTISEPTIC AL CAILOR URINARE

Diuretic plăcut

Mărește și regulează activitatea
rinichiului și ficatului

CARABANA

— Purgativă, Depurativă, —
Antiseptică

Acțiunea sa este sigură și ușoară

Doza este: un pahar mic (80-
100 grame luat dimineața imediat
înainte de cafeaua cu lapte.

Carabana

Este un puternic antiseptic in-
testinal, prin sulfatul de sodium
ce-l conține în mod natural și
care trebuie să o facă a fi în spe-
cial recomandată în boalele in-
fecțioase: influența, friguri pa-
lustre, friguri gastrice, febră ti-
foidă, etc.